MEDIJSKA PISMENOST

V okviru infrastrukturnega programa smo v obdobju 2015–21 uspešno izvedli vse pogodbeno predvidene aktivnosti za to obdobje.Aktivnosti so bile smiselno zasnovane in izvedene z namenom zagotavljanja raziskovalne infrastrukture na področju medijske pismenosti v Sloveniji. Skladno s prakso v drugih razvitih državah smo izvajali aktivnosti zbiranja podatkov o stanji medijske pismenosti v Sloveniji ter poskrbeli za njihovo diseminacijo relevantnim javnostim (raziskovalni programi in projekti, infrastrukturni programi, razvojni programi, strokovna javnost, uporabniki in širša javnost) doma in v tujini. Zbrani podatki predstavljajo temelj analize stanja medijskih navad in pismenosti v Sloveniji, omogočajo komparativno pozicioniranje stanja medijske pismenosti in njenih posameznih dimenzij v evropskem in globalnem prostoru ter nudijo podporo k oblikovanju javnih politik in njihovemu izvajanju tako v smislu vsebin, forme, metod dela, kot drugih specifičnih značilnosti. S ponavljajočimi anketnimi meritvami ustvarjamo časovno vrsto družboslovnih podatkov na področju medijske pismenosti.

Podatki, ki jih zbiramo v okviru Infrastrukturnega programa, postajajo za akademsko skupnost in oblikovalce politik vedno uporabnejša podlaga pri zagotavljanju kakovostnih analiz drubenih trendov ter usmerjanju družbenih sistemov na področju medijske vzgoje in pismenosti populacije in specifičnih ciljnih skupin (predšolski otroci, osnovnošolski otroci, srednješolci, starši , vzgojitelji, gluhi in naglušni slepi in slabovidni, osebe z izzivi v duševnem zdravju, seniorji), kar je v obdobju rasti procesov digitalizacije ključnega pomena za kakovostno delovanje družb .

Infrastrukturni program Fakultete za medije - zbiranje, vodenje in arhiviranje podatkov o medijski pismenosti

www.pismenost.si
info@pismenost.si
Podpira ARRS
po pog. 1000–16–2916
****
FAKULTETA ZA MEDIJE
Leskoškova 9E,
Ljubljana Tel: 01 5202 160
www.fame.si

MEDIJSKA PISMENOST.SI

Številka 12/2020 (8)

Vsebina:
Pregled delovanja infrastrukturnega programa v odbobju 2015 – 2021.

Uvodnik

Pozdravljeni v osmi izdaji spletnega informatorja Medijska pismenost.si, katerega namen je informiranje raziskovalcev in širše javnosti o raziskavah na temo Medijske pismenosti.

Tokrat vam predstavljamo strnjen pregled delovanja infrastrukturnega programa v odbobju 2015 – 2021.

Želimo si, da nas kontaktirate, če delujete na področju ali če imate predloge, želje ali vprašanja. Na spletni strani projekta, lahko pridobite dodatne informacije in kontaktne podatke.

RSS naslovov in povzetkov novic

Tudi v letu 2021 uspešno zbiramo podatke RSS novic in tako ustvarjamo baze, ki letno vsebujejo približno 500.000 RSS naslovov in kratkih povzetkov novic v slovenskem, nemškem, hrvaškem in angleškem jeziku.

Baza omogoča vrsto statističnih in vsebinskih analiz ter mednarodnih študij, tako glede vsebine, tona, kot tudi analize uporabe besed v naslovih in povzetkih novic. Namenjena je preučevanju medijskega prostora tako v Sloveniji kot primerjalno z drugimi državami.

Več informacij: www.pismenost.si

Medijska pismenost

Raziskovalna infrastruktura, ki smo jo zbirali in diseminirali v obdobju 2015–21 je vključevala baze podatkov o stanju medijske pismenosti v Sloveniji na naslednjih področjih:

- zbiranje podatkov o stanju pobud in aktivnosti na področju medijske pismenosti v Sloveniji
- ustvarjanje baze podatkov dobrih praks s tega področja
- ustvarjanje baze evropskih institucij in organizacij (tako EU kot nacionalna raven) in povezovanje med domačimi in tujimi subjekti, ki delujejo na področju medijske pismenosti
- zbiranje podatkov o stanju medijske pismenosti za potrebe vključevanja v mednarodne primerjalne raziskave
- baza podatkov znanstvenih in strokovnih del s področja MP
- statistične obdelave zbranih podatkov
- baza RSS novic
- zbiranje podatkov o MP otrok in mladoletnikov ter MP ranljivih družbenih skupin v Sloveniji.

Z zbiranjem podatkov o stanju na področju medijske pismenosti v Sloveniji smo v obdobju 2015–21 ustvarili naslednje baze primarno zbranih podatkov:

- Medijska pismenost v Sloveniji
- Mediji in prešolski otroci v Sloveniji
- Mediji in srednješolci v Sloveniji
- Medijske navade brezposelnih oseb in vpliv medijev na opravljanje dela
- Mediji in osnovnošolski otroci v Sloveniji
- Medijske navade gluhih in naglušnih ter slepih in slabovidnih
- Medijske navade starejših 65+
- Mediji, prehranjevanje in telesna podoba
- Medijske navade oseb z izzivi v duševnem zdravju

Podatki se zbirajo na enotnem mestu in so skupaj s statističnimi obdelavami in zgoraj omenjenimi evidencami objavljeni na posebno za ta namen izdelanem spletnem portalu (www.pismenost.si), ki je javno dostopen, pregleden in tako vsebinsko kot funkcionalno uporabnikom prijazen.

Zelo intenzivna je bila diseminacija rezultatov programa in obveščanje relevantnih javnosti glede raziskovalne infrastrukture, ki jo program nudi na področju analiz stanja medijske pismenosti v Sloveniji. Aktivnosti diseminacije v znanstveni sferi in diseminacija rezultatov v pedagoških procesih v visokem šolstvu so vključevale:

- objave v obliki znanstvenih del v domačih in mednarodnih znanstvenih revijah, monografijah
- predstavitve rezultatov na mednarodnih znanstvenih konferencah
- razširjanje informacij preko spletnih znanstvenih družbenih omrežij
- razširjanje nformacij preko sistema spletnega informatorja Medijska pismenost
- razširjanje rezultatov programa v sodelovanju z akademsko revijo IIASS (1400 družb oslovnih raziskovalcev je prijavljenih na novice)
- prenos znanja iz infrastrukturnega programa v študijski proces na petih fakultetah na vseh stopnjah študija (dodiplomski, magistrski in doktorski študijski programi) in aktivno sodelovanje s študenti pri njihovem raziskovalnem delu s področja medijske vzgoje in pismenosti
- diseminacija rezultatov v obliki izobraževanja učiteljev in visokošolskih sodelavcev
- predstavitve partnerskim fakultetam in organizacijam v Sloveniji in tujini
- Diseminacija rezultatov programa splošni javnosti je vključevala:
- izdelava materialov za izboljšanje medijske pismenosti za objavo na spletnih straneh
- oblikovanje in izdelava promocijskega materiala
- diseminacija rezultatov z brezplačnimi delavnicami za splošno javnost
- organizacija novinarskih konferenc ali sporočil za javnost in sodelovanje v pogovornih oddajah na radiu, medijski nastopi
- izvedba izobraževanja v kombinaciji z raziskovalnimi aktivnostmi v srednjih šolah in na osnovnih šolah

Še posebej smo ponosni, da je v poročilu pregleda dobrih praks na področju medijskega opismenjevanja v 28 državah iz leta 2017, "Mapping of media literacy practices and actions EU–28", ki ga je za Evropsko komisijo in Svet Evrope izdelal European Audiovisual Observatory, infrastrukturni program Fakultete za medije bil predstavljen in uvrščen med 5 najpomembnejših projektov na področju medijske pismenosti v Sloveniji.

Znanje in podatkovje, ki smo ga v zadnjih letih akumulirali v okviru infrastrukturnega programa Fakultete za medije, je odmevalo v mnogih objavah raziskovalcev. Med njimi bi izpostavili objavo v visoko rangirani prestižni reviji na področju medijske vzgoje in pismenosti Comunicar.

Za razumevanje stanja medijske vzgoje in pismenosti v Sloveniji pa je pomembna nedavno (2021) izdana monografija Medijska vzgoja in pismenost v Sloveniji, katere avtorica je vodja infrastrukturnega programa Mateja Rek. Na podlagi podatkovnih baz, ki so bile zbrane v okviru infrastrukturnega programa v zadnjih 7 letih obstoja programa je izvedena analiza, kako se v Sloveniji kot družba (v okviru našega formalnega izobraževalnega sistema in civilnodružbenih aktivnosti) in kot posamezniki (kot starši, vzgojitelji, medijski uporabniki) soočamo z izzivi medijske vzgoje in pismenosti.